

Ημερολόγιο ασημάντων 444: Έφυγε (από τη ζωή) η Μπουμπού έμεινα εγώ

Δημήτρης Τζουμάκας

Πόσα άχρηστα πράγματα έχω γράψει στα θρανία, στους τοίχους, στην υπηρεσία και για μένα τον ίδιο σε μπλοκάκια χαμένα. Πόσα άχρηστα! Και πόσο δύσκολο να γράψεις για τον πόνο που δεν παίζεται στα ζάρια που δεν αποδίδεται με λέξεις

* Ο Δημήτρης Τζουμάκας γεννήθηκε στην Αθήνα το 1945. Την περίοδο της δικτατορίας έζησε στο Παρίσι και το 1974 μετανάστευσε στο Σίδνεϊ, όπου έζησε μέχρι το 2006. Διδάκτωρ φιλοσοφίας, εργάστηκε σε εφημερίδες στο Σίδνεϊ και δίδαξε ελληνική και συγκριτική λογοτεχνία στα Πανεπιστήμια Macquarie και New South Wales. Έχει βραβευθεί από το αυστραλιανό υπουργείο πολιτισμού για τα βιβλία του «Χαρούμενο Σίδνεϊ» και «Η γυναίκα με τα αγκάθια στο λαιμό».

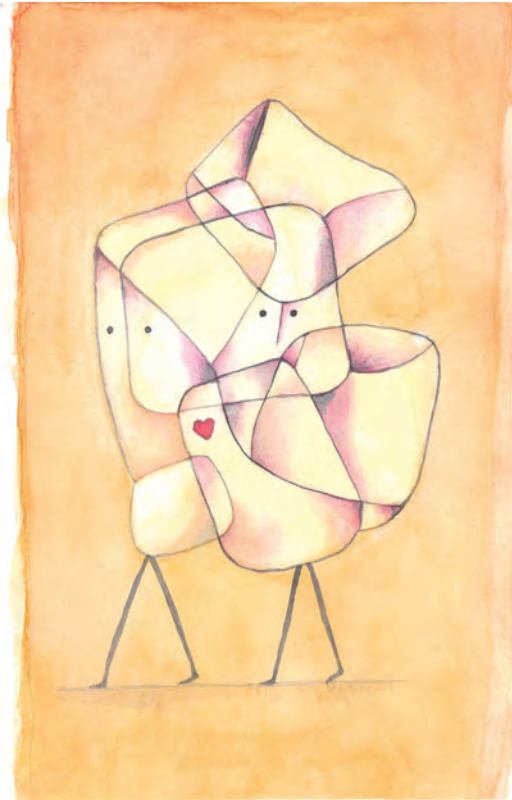
2 8.8.21 Στις γούρνες με το ιαματικό νερό Αιδηψού μία κυρία από τα γύρω χωριά περιγράφει φωνάζοντας το δράμα που έζησε με τις φωτιές, τα ζώα και τα μελίσοια που γίνανε στάχτη κι είδε ένα τετράποδο, δεν ξέρει τι ήταν, σκυλί ή αλεπού να τρέχει καιόμενο. Δεν υπήρξε καμία βοήθεια από την Πολιτεία, ούτε ένα αυτοκίνητο πυροσβεστικό δεν φάνηκε να ρίξει μια σταγόνα νερό, αν δεν ήταν οι νέοι με τους κουβάδες και οι κάτοικοι με τα λάστιχα θα είχαν χαθεί τα πάντα σας λέω. Εμφανίστηκε μόνο ένα περιπολικό της αστυνομίας και μας έλεγε να φύγουμε.

-Μη την ακούτε κύριε μου λέει ένας κολυμβητής με γενάκι και γυαλιά πλίου, όσο θυμό κι αν έχει, εμείς είχαμε ένα τραγικό δίλημμα: Η να σώσουμε την Αθήνα που κινδύνευε με αφανισμό ή τη Βόρειο Εύβοια. Προτιμήσαμε την πρωτεύουσα

-Είστε ένας σωσίβιος άνθρωπος, λέω. «Να μη φοβάστε τα εμβόλια, τους ιούς να φοβάστε», μου λέει στη διπλανή γούρνα ένα ζευγάρι ηλικιωμένων Θεσσαλών ότι τους λέει ο γιος τους, ο οποίος είναι επιδημιολόγος στην Ελβετία που είναι «πολιτισμένη χώρα». Συμπαθητικοί άνθρωποι «παίρνουμε ως ζευγάρι δυο χιλιάδες ευρώ σύνταξη», αυτά τους φτάνουν και τους περισσεύουν στην Καλαμπάκα, αλλά στην Ελβετία που το κιλό το κρέας κάνει 80 ευρώ δεν αρκούν αυτά τα λεφτά. Έχουν τρία αγόρια μικρότερα και όλα διαπρέπουν στα γράμματα και στα σπουδάγματα, ο τελευταίος είναι κτηνίατρος και μένει κοντά τους. Ο δικός μου γιος είναι φυλακή (Πιλότος που σκοτώσε τη γυναίκα του στον ύπνο).

• Ξαφνικό τηλεφώνημα από το Στέφανο έφυγε από τη ζωή η αδελφή μου Αικατερίνη, για μένανε Μπουμπού, το πιο καλόκαρδο πλάσμα του κόσμου. Επιστρέφω άρον άρον από Αιδηψό «Τιμή μας που σας φιλοξενήσαμε», λέει, γιατί άραγε; η καλή ξενοδόχος Πόπη, με τα τέσσερα παιδιά της που διακρίνονται κι αυτά στα γράμματα και μου φεύγουν κάτι ζουμιά μέσα στο λεωφορείο τώρα, ενώ δύο γριές τσακώνονται μπροστά μου για την κουρτίνα στο παράθυρο να είναι ανοιχτή, κλειστή ή μισάνοιχτη, να μας καίει ή να μη μας καίει ο ήλιος; Ιδού η απορία. Τάκανε μούσκεμα ο καλός θεούλης. Είμαι σίγουρος ότι η Μπουμπού θα τον συγχωρέσει για την απρέπιά του αυτή.

28.8.1823 Ξεκινάει η μάχη της Καλιακούδας όπου αρχικά αποκρούονται οι δυνάμεις του Μουσταή Πασά αλλά εν συνεχεία επέρχεται προδοσία και φο-

Αδελφός και αδελφή, Πάουλ Κλέε, 1930

νεύονται οι Ζυγούρης Τζαβέλλας, Νικολάκης Κοντογιάννης, Δήμος Κίτσος, ο Καστανιώτης και 150 παλικάρια.

29.8.21 Ψυχραιμία. Να θυμηθώ τι ήθελα να γράψω. Τέτοια ώρα τέτοια λόγια. Ο χάρος μπαينوβγαίνει στην ταβέρνα. Τα διαδικαστικά θα τα αναλάβει ο γιος της ο Νίκος. Εγώ το πολύ πολύ να δώσω τίποτα πενταροδεκάρες. Με ποιον θα μιλάω τώρα; με ποιον θα σχολιάζω τα παιχνίδια του Παναθηναϊκού, σε ποιον θα δείχνω τα βιβλία μου, σε ποιον θα κάνω τον έξυπνο, σε ποιον θα δείχνω τα δόντια μου και τις εξετάσεις αίματος; Η απώλεια είναι το πιο οδυνηρό πράγμα. Δεν υπάρχουν λέξεις που να μπορούν να περιγράψουν τον πόνο, είναι ενδύματα, είναι παρα-ενδύματα είναι ρουμάνοι rompieri, πυροσβέστες σε καμμένη γη, ο κατακερματισμένος μανδύας της Κατερίνας (Γώγου) «σκισμένος από αέρηδες/ στις αράδες (της) μπλέκονται αγριοφράουλες και βατομουριές

30.8.21 Ακούγονται μέσα στη νύχτα τα μηνύματα στο κινητό από τα πρακτορεία, τις Εταιρείες και τους πεθαμένους. Κάποιες φορές με ξύπναγε με τηλεφώνημά της η Μπουμπού όταν είχα να πάω σε καμιά έκτακτη δουλειά. Τώρα έτσι κι αλλιώς ξυπνάω μέσα στη μαύρη νύχτα, όπως ξυπνούσε ο πατέρας, κάνω καφέ διπλό όπως έκανε αυτός και κάθομαι στον υπολογιστή όπως δε καθόταν αυτός και σε καναδυό ώρες αρχίζει να με πονάει η μέση και τσούζουν τα πλημμυρισμένα μάτια μου.

Πόσα άχρηστα πράγματα έχω γράψει στα θρανία, στους τοίχους, στην υπ-

ρεσία και για μένα τον ίδιο σε μπλοκάκια χαμένα. Πόσα άχρηστα! Και πόσο δύσκολο να γράψεις για τον πόνο που δεν παίζεται στα ζάρια που δεν αποδίδεται με λέξεις. Όλα είναι πόνος που προσπαθούμε να απο-φύγουμε, όλα θα μπορούσαν να μην είναι πόνος, θα μπορούσαν να είναι μια χαρά, όλα.

30. 8.1832 Πρωτόκολλο του Λονδίνου με το οποίο οριστικοποιούνται τα σύνορα της Ελλάδας αλλά απορρίπτεται αίτημα των Κρητών και των κατοίκων της Σάμου για Ένωση με Ελλάδα

31.8.21 Δύο ευρώ καρπούζι. Δύο ευρώ μπανάνες. Δύο ευρώ αυγά. Δύο ευρώ ζωή

Κοιταζόμαστε συνέχεια και κάνουμε έρωτα στις βαθιές λίμνες των ματιών.

-Κάνατε έρωτα και κοιταζόσατε στα μάτια;

-Όχι, κάναμε έρωτα με τα μάτια. Ήμασταν ερωτευμένοι.

-Η πιο ωραία βιτρίνα της Αθήνας, λέω στον καταστηματάρχη που κάνει την τζαμαρία λαμπίκο στην πλατεία Βικτωρίας.

-Σας ευχαριστώ.

-Αλλά απ' ό,τι καταλαβαίνω όμως η φτωχοποίηση δυσκολεύει τα πράγματα

-Τι εννοείτε;

-Ότι δεν υπάρχει πια η οικονομική άνεση στους ανθρώπους

-Όχι, ο κόσμος ψωνίζει ακόμη εδώ, υπάρχει αριστοκρατία.

-Πολύ ενδιαφέρον αυτό που λέτε. Μεγάλης ηλικίας άτομα όμως ε;

-Ναι βέβαια, μεγάλοι άνθρωποι. Αλλά και στην Πρέβεζα που ήμουν, πολύς κόσμος.

-Έχετε δίκιο, το διαπίστωσα κι εγώ σε κοντινό νησί ότι ανέβηκε ο εσωτερικός μας τουρισμός...

-Όχι, ξένους είχε...

-Αλήθεια; Είχαμε τόσους ξένους τουρίστες με τον κορονοϊό;

-Όχι καλέ, αλλοδαποί.

-Α αυτό εννοείτε;

-Γέμισε ο κόσμος ξένο στοιχείο. Θα μας φάνε. Ακόμη και στον Ωρωπό είναι χωρισμένοι στο μισό οι Αλβανοί, στο μισό οι Έλληνες και στο μισό οι μαύροι.

-Α κατάλαβα: τρία μισά.

• Δύο καρτοσάκια με 4 παιδιά αλλοδαπά στο πεζοδρόμιο καμαρωτά. Το μέλλον είναι οι αφγανοί. Αυτοί θα μας σώσουν. Μήπως οι Δωριείς δεν ήλθαν από τα Ουράλια; Μιλάγανε ουραλιακά, αρχαία ελληνικά και ολίγα αγγλικά βεβαίως.